

«Ҳажи мабрур» ва «ҳажи акбар» деб нимага айтилади?

11:26 / 04.06.2025 1970

«Ҳажи мабрур» деб мақбул ҳажга айтилади. Унинг аломати ҳар бир қилган гуноҳига тавба қилиб, истиффор айтиш ва бирор кишининг ҳаққи зиммада қолмаслигидир. Шу билан бир қаторда пешона тери билан ҳалолдан топган моли билан ҳажга бориши ва гуноҳга сабаб бўладиган бирор номақбул иш қилмаслиги ҳамда эҳром кийган ҳолда ман қилинган ишлардан тийилишидир. Ҳаждан қайтгандан кейин диний ҳолати аввалгидан яхши томонга ўзгарган кишининг ҳажи Худо хоҳласа мақбул ва мабрур ҳаж деб тушунилади.

Халқ орасида ҳаж жума кунига тўғри келиб қолса, «ҳажи акбар» дейилиши машҳур бўлиб кетган. Лекин бу гап ҳадис ва фикҳий китобларнинг бирортасида ҳамда мужтаҳидларнинг сўзларида учрамайди. Ҳадис ва

фиқҳий китобларда одатий ҳаж «ҳажи акбар», умра эса «ҳажи асғар» деб аталган.

يَسْئَلُونَ لِمَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ حُرْمَةِ اللَّهِ أَوْ لِمَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ لَأَقْرَبَ سَابِعَ رَنْبَانٍ ع

Ибн Аббос розияллоху анҳумодан ривоят қилинади:

«Ҳажи акбар наҳр (қурбонлик) кунини, ҳажи асғар эса умрадир»
(«Сунани Насоий»).

«Ҳаж «акбар» билан сифатланди, чунки умра кичик ҳаждир»
(«Мирқотул мафотих»).

«Зухрий, Шаъбий ва Ато раҳматуллоҳи алайҳим:

«Катта ҳаж ҳаждир, кичик ҳаж умрадир», дейишган («Роддул-муҳтор»).

أَوْ لِمَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ حُرْمَةِ اللَّهِ أَوْ لِمَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ لَأَقْرَبَ سَابِعَ رَنْبَانٍ ع
يَسْئَلُونَ لِمَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ حُرْمَةِ اللَّهِ أَوْ لِمَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ لَأَقْرَبَ سَابِعَ رَنْبَانٍ ع

«Рамлий айтди: «У зот соллаллоху таоло алайҳи васаллам шундай дедилар:
«Кунларнинг энг афзали арафа кунидир. Агар арафа жума кунига тўғри келса, жума кунда бўлмаган етмишта ҳаждан афзалдир».
Розийн ривоят қилган («Баҳрур-роик»).

«Мўминнинг умр сафари» китобидан

Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитасининг 2024 йил 06 февралдаги 02-07/588-рақамли хулосаси асосида тайёрланди.